

Verslag van de 7e Lentevergadering te Utrecht

door

G. L. VAN EYNDHOVEN, Secretaris

De Zevende Lentevergadering van de Nederlandsche Entomologische Vereeniging werd gehouden op zondag 9 april 1961 in Restaurant „Esplanade” te Utrecht, onder voorzitterschap van de President, Dr. G. BARENDRECHT en later Dr. J. VAN DER VECHT. Aanwezig waren :

De Leden van Verdienste Ir. G. A. Graaf Bentinck, B. J. Lempke en P. van der Wiel, de Begunstigsters Mevr. A. Gravin Bentinck-Vlieger en Mevr. G. C. van der Wiel-Voss, alsmede de Gewone Leden Ir. G. W. Ankersmit, Dr. G. Barendrecht, P. Benno O.F.M. Cap., Dr. J. G. Betrem, F. Bink, Mr. C. M. C. Brouerius van Nidek, P. Chrysanthus O.F.M.Cap., Dr. A. Diakonoff, Dr. H. H. Evenhuis, G. L. van Eyndhoven, F. C. J. Fischer, Dr. H. J. de Fluiter, D. Hille Ris Lambers, K. J. Huisman, Drs. C. A. W. Jeekel, Dr. W. J. Kabos, Dr. L. G. E. Kalshoven, Dr. P. A. van der Laan, H. Landsman, J. P. van Lith, Prof. J. C. van der Meer Mohr, E. J. Nieuwenhuis, H. van Oorschot, C. Ottenheijm, H. Pijfers, Ir. J. Ticheler, Dr. J. van der Vecht, N. C. van der Vliet, Drs. J. T. Wiebes, Drs. H. Wiering, Prof. Dr. J. de Wilde, Prof. Ir. T. H. van Wisselingh, J. B. Wolschrijn, K. W. R. Zwart.

De Voorzitter opent de bijeenkomst met een hartelijk woord van welkom. Alvorens over te gaan tot het uitbrengen van zijn verslag, gedenkt hij de leden, die ons in 1960/61 door de dood zijn ontvallen, t.w. de ereleden Prof. Dr. W. K. J. ROEPKE en P. Dr. H. SCHMITZ S.J., het corresponderend lid Dr. L. ZEHNTNER, en het lid de heer E. A. W. HOUBOLT. Dr. ZEHNTNER was zowel in jaren als in ancienniteit ons oudste lid: 96 jaar en lid sedert 1897.

Hierna volgt zijn

Verslag Nederlandsche Entomologische Vereeniging 1960/1961

In het voltooide verenigingsjaar werd de Lentevergadering gehouden op 24 april 1960 te Utrecht, de Zomerbijeenkomst op 18 en 19 juni 1960 te Denekamp, de Herfstvergadering op 19 november 1960 te Amsterdam en de Wintervergadering op 26 februari te Utrecht. Als erevoorzitter van de Zomerbijeenkomst trad de heer W. C. BOELENS op.

Helaas zijn ons in het verslagjaar 4 leden door de dood ontvallen, nl. de ereleden Prof. Dr. W. K. J. ROEPKE en P. Dr. H. SCHMITZ S.J., het corresponderend lid Dr. L. ZEHNTNER, alsmede ons lid E. A. W. HOUBOLT. Dr. ZEHNTNER was zowel naar leeftijd als ancienniteit ons oudste lid: 96 jaar en lid sedert 1897.

Voor het lidmaatschap bedankten de dames MARTIN-ICKE en RINNER-KRENS, alsmede de heren DEGENHARDT, H. J. DE JONGH, SMISSAERT, SOUTENDIJK en ZWIER.

Tot Leden van Verdienste werden op de vorige Lentevergadering benoemd de heren Dr. G. KRUSEMAN en B. J. LEMPKE.

Tot Corresponderend Lid werd benoemd Dr. Harold MORRISON te Washington.

Als Begunstigster trad toe Mevrouw A. Gravin BENTINCK-VLIEGER.

Als nieuwe Buitenlandse Leden mochten wij begroeten de heren A. JANSSEN te Berchem/Antwerpen, Jacques PETIT te Wonck en Pater Oswald KLUG te Freiburg i/B.

Tegenover het verlies door overlijden en bedanken staat een groot aantal nieuwe leden en wel:

25 Gewone Leden: F. J. VAN DER AA, Drs. K. BAKKER, A. A. M. VAN BALGOOY, Drs. Th. BELTERMAN, S. H. BRONWASSER, J. DUYSER, A. C. M. VAN DIJK, A. GROENENDIJK, A. J. HANNEMA, J. DE HEER, J. P. H. J. HEERKENS, W. M. HERREBOUT, J. HUISENGA, P. A. KOKKE, K. KRAMER, J. C. KROS, Dr. J. J. LAARMAN, G. OTTO, J. O. POPIJUS, G. ROBESIN, A. SCHOEMAKER, J. SCHURINGA, M. SERVAAS, Ir. J. TICHELER, W. A. VERHAART.

13 Studentleden: W. BONGERS, J. P. DUFFELS, J. H. LOURENS, J. J. MELLINK, W. P. J. OVERMEER, G. RÖDIGER, B. SOECHITRAM, G. SPRUIJT, J. J. H. STORMS, F. TYMSTRA, P. VENEMA, P. A. VOOGT, H. W. VAN DER WOLF.

7 Adspirantleden: L. BOGAARDS, W. F. M. VAN ERP, J. KWAKERNAAK, C. NOOTER, P. TEUNISSEN, J. VERMEULEN, H. WESSELS.

Tezamen zijn dit niet minder dan 50 personen, waarvan meer dan de helft tot de „jongeren” behoort. Ik hoop van harte, dat allen in onze vereniging datgene zullen vinden, wat zij ervan verwachten.

Onze Vereniging telt thans:

Leden van Verdienste	5
Ereleden	12
Begunstigers	14
Corresponderende leden	4
Buitenlandse leden	25
Gewone leden	336
Studentleden	43
Adspirantleden	15

454

Aangezien 5 leden in twee categorieën zijn vermeld, is dit aantal feitelijk 449.

Door de vorige Lentevergadering werd de heer C. A. W. JEEKEL in het Bestuur gekozen, die de functie van Bibliothecaris op zich heeft genomen.

Dr. P. KORRINGA werd benoemd tot Professor in de Toegepaste Hydrobiologie aan de Universiteit van Amsterdam.

Dr. J. K. A. VAN BOVEN werd benoemd tot Professor aan het Landbouwinstituut te Leuven.

Aan de heer HILLE RIS LAMBERS werd de Izak Korteweg & Anna Ida Overwater prijs toegekend.

Onze publicaties werden regelmatig voortgezet. Van het Tijdschrift voor Entomologie verscheen deel 102, van de Entomologische Berichten kwamen uit deel 20 afl. 5—12 en deel 21 afl. 1—4 en voorts van Entomologia Experimentalis et Applicata deel 3.

De Afdeling voor Toegepaste Entomologie vergaderde vier maal, nl. op 24 februari 1960 te Leiden, op 29 juni 1960 te Zwolle, op 21 september 1960 te Wilhelminadorp en op 28 februari te Utrecht.

De Afdelingen Noord-Holland & Utrecht en Zuid-Holland vergaderden regelmatig met een zeer bevredigende opkomst van leden.

Op zaterdag 4 februari 1961 werd te Eindhoven de Afdeling Zuid-Oost Nederland opgericht. Op 11 maart hield zij haar eerste vergadering, welke door niet minder dan 25 leden en introducés werd bijgewoond. Wij wensen deze jonge afdeling alle voorspoed toe in haar pas begonnen leven.

Het Bestuur van de Uyttenboogaart-Eliassen Stichting vergaderde tweemaal.

Op 27 maart jl. bracht Uw President het voorgeschreven bezoek aan de Bibliotheek, die als steeds, en ondanks het nijpende gebrek aan ruimte en meubilair, in uitstekende staat werd bevonden.

De Voorzitter geeft hierna het woord aan de Penningmeester, de heer C. M. C. Brouerius van Nidek, voor zijn

Verslag van de Penningmeester over het boekjaar 1960

Mijne Heren,

Hieronder vermeld ik de cijfers van de Balans en de Verlies- en Winstrekening:

BALANS BOEKJAAR 1959

Activa:

Effecten in blote eigendom	f 15.473,72
Effecten in volle eigendom	„ 38.114,68
Inschrijving grootboek in blote eigendom	„ 13.770,—
Inschrijving grootboek in volle eigendom	„ 7.050,75
Giro	„ 575,64
Amsterdamsche Bank	„ 691,30
Uytenboogaart-Eliassen Stichting	„ 17.100,—
Debiteuren	„ 1.544,50
Entomologia Experimentalis et Applicata	„ 2.888,35
	<hr/>
	f 97.208,94

Passiva:

Kapitaal	f 23.863,48
Fonds Hacke-Oudemans	„ 200,—
Fonds Hartogh Heys van de Lier	„ 7.050,75
Reserve Koersverlies	„ 14.583,73
Dr. J. Th. Oudemans Stichting	„ 564,39
Fonds aankoop boeken	„ 8.894,93
Legaat Reuvens	„ 13.770,—
Nalatenschap Veth	„ 15.473,72
Crediteuren	„ 4.858,30
Fonds hommels	„ 2.100,—
Fonds Lempke	„ 475,—
Reserve gevoteerde bedragen	„ 5.000,—
Saldo	„ 374,64
	<hr/>
	f 97.208,94

VERLIES- EN WINSTREKENING 1960

Verlies:

Entomologische Berichten	f 6.532,80
Tijdschrift voor Entomologie	„ 5.850,27
Bibliotheek	„ 12.767,95
Onkosten	„ 1.891,19
Batig saldo	„ 374,64
	<hr/>
	f 27.416,85

Winst:

Contributies	f 4.623,25
Rente	„ 1.793,60
Subsidie Uytenboogaart-Eliassen Stichting	„ 21.000,—
	<hr/>
	f 27.416,85

Tot besluit zou ik nog een woord van dank willen richten tot de heer B. H. HENDRIKSE van de Uytenboogaart-Eliassen Stichting voor de prettige wijze, waarop hij mij ook dit jaar weer heeft willen helpen, en tot de heren van de Kascommissie voor de door hen verrichte contrôle.

Hierna wordt behandeld het Verslag van de Kascommissie, welke ditmaal bestond uit de heren M. A. LIEFTINCK en J. P. VAN LITH. De Commissie heeft alles in orde bevonden en zij legt nog eens de nadruk op de zorgvuldige wijze, waarop de Penningmeester de moeilijke financiële administratie heeft gevoerd.

Met een hartelijk applaus wordt de Penningmeester voor het door hem gevoerde beheer gedechargeerd en de Voorzitter bedankt ook zijnerzijds namens alle leden de heer BROUERIUS VAN NIDEK nog eens voor het vele door hem verrichte werk.

Vervolgens wordt behandeld de

BEGROTING 1961

Inkomsten:

Contributie	f 4.500,—
Boekenfonds	„ 500,—
Tijdschrift voor Entomologie	„ 2.000,—
Abonnem. T.v.E. (incl. die van Bibl.) en restitutie overdr.	„ 4.000,—
Subsidie Rijk	„ 1.000,—
Entomologia Experimentalis et Applicata	p.m.
Tekort	„ 23.000,—
	<hr/>
	f 35.000,—

Uitgaven:

Algemene onkosten	f 2.000,—
Entomologische Berichten	„ 7.500,—
Tijdschrift voor Entomologie	„ 8.500,—
Bibliotheek	„ 17.000,—
Entomologia Experimentalis et Applicata	p.m.
Onvoorzien	p.m.
	<hr/>
	f 35.000,—

Nadat de begroting is goedgekeurd, stelt de Voorzitter aan de orde de benoeming van de Kascommissie voor het nazien der boeken over het jaar 1961. Gekozen worden de heren M. A. LIEFTINCK en E. J. NIEUWENHUIS.

Thans krijgt de heer C. A. W. Jeekel het woord voor zijn

Verslag van de Bibliothecaris over 1960/61.

In het afgelopen jaar heeft de Bibliotheek met ernstige personeelsmoeilijkheden te kampen gehad. Nu alweer bijna een jaar geleden had onze assistente, Mevr. C. S. DE NOBEL-WUNNEBERG, het ongeluk een been te breken, waardoor de dagelijkse gang van zaken ernstig in moeilijkheden dreigde te geraken.

Gelukkig bleek de heer BAARS, die ons in voorafgaande jaren zoveel heeft geholpen, dadelijk bereid om tijdens de afwezigheid van Mevr. DE NOBEL de zaken voor halve dagen waar te nemen. Hierdoor was het mogelijk om althans de noodzakelijkste werkzaamheden voort te zetten. De uitleen kon zonder veel stagnatie voortgaan. De heer BAARS verzorgde voorts een belangrijk deel van de administratie en voorkwam een al te grote achterstand in het catalogiseerwerk.

Nadat bleek dat het herstel van Mevr. DE NOBEL veel meer tijd zou vergen dan aanvankelijk mocht worden aangenomen, werd besloten om naast de heer BAARS een tweede tijdelijke kracht in dienst te nemen. Van 1 oktober 1960 af trad Mej. H. A. VAN BEMMEL voor iets meer dan de helft van de normale werktijd in dienst.

Gelukkig kan gezegd worden, dat Mevr. DE NOBEL thans bijna hersteld is en wij mogen dus hopen haar spoedig weer in de Bibliotheek terug te zien.

In verband met haar ongeval moesten verschillende diensten aan de leden, zoals b.v. de berichtgeving aan specialisten over belangrijke publicaties, worden stopgezet. Ook de werkzaamheden ter voorbereiding van een nieuwe tijdschriftencatalogus moesten worden onderbroken.

De heer BAARS zag kans om het restant der van de firma ASHER aangekochte overdrukken, alsmede de separatencollectie DOCTERS VAN LEEUWEN, waarvan in het vorige verslag reeds sprake is geweest, te catalogiseren.

Door bemiddeling van de heer G. KRUSEMAN kreeg onze Vereniging het recht van de eerste keuze uit de bibliotheek van de vorig jaar overleden Duitse entomoloog Prof. O. VOGT. De zeer belangrijke separatencollectie werd in haar geheel overgenomen. Het catalogiseerwerk van deze omstreeks 4000 publicaties is reeds tot ongeveer tweederde gevorderd. Hopelijk zal het werk hieraan nog in de eerste helft van 1961 voltooid kunnen worden. Aangezien de aankoop van de werken uit genoemde boekerij nog niet is afgehandeld, hoop ik hierop in het volgende jaarverslag nader terug te komen.

Zowel het bezoek aan de Bibliotheek als de uitleen van boeken ontwikkelden zich in gunstige zin. Verheugend is het te constateren, dat veel jongeren (studenten en kweek-schoolleerlingen) meer en meer de weg naar de Zeeburgerdijk weten te vinden.

In verband met de toename van het bezoek doet zich weer hoe langer hoe meer het gemis aan een goede leesruimte gevoelen. Helaas moest de hiervoor beschikbare ruimte verder worden ingekrompen om plaats te maken voor de kevers van de aan het Zoölogisch Museum geschonken insectencollectie VOGT. De door vele bezoekers zo gewaardeerde tijdschriftenexpositie moest helaas worden opgeruimd.

Ook de huisvesting der boekerij baart steeds meer zorgen. Gezien de aanwas van de collectie zullen zeer binnenkort uitgebreide voorzieningen moeten worden getroffen.

Van de voornaamste aanwinsten gedurende het afgelopen jaar laat ik hierbij een lijst rondgaan. Ik wil in het bijzonder Uw aandacht vestigen op de volgende titels:

Das Tierreich, waarvan wij nu alle tot dusverre verschenen entomologische delen bezitten;
Journal of Entomology and Zoology, waarvan de ons ontbrekende afleveringen voor zover voorradig ons door het Pomona College werden geschonken;

Naturhistorisk Tidsskrift (Schjødte), compleet en bij mijn weten de enige complete serie in ons land.

Voorts wil ik niet nalaten hier nog eens speciaal een woord van dank te spreken jegens allen, en wel in het bijzonder de leden, die door het zenden van hun publicaties ons boekenbezit hebben verrijkt.

Een afzonderlijk woord van dank komt de heer L. VAN DER HAMMEN toe, die het beoemde werk van BERLESE, Acari, Myriopoda et Scorpiones &c. voor ons ordende, aanvulde en onder zijn toezicht liet inbinden. Daar wij nu bijna alle exemplaren van de uiterst zeldzame omslagen bezitten, is het werk, zoals wij dat thans in onze Bibliotheek bezitten, een van de meest complete ter wereld.

Ik wil dit verslag besluiten met mijn dank uit te spreken aan de heren FISCHER en LIEFTINCK van de bibliotheekcommissie voor hun waardevolle adviezen, aan de bestuursleden voor hun voortdurende belangstelling en aan mijn voorganger KRUSEMAN, die mij zo nodig steeds met raad en daad ter zijde stond.

Ook de heer BAARS en Mej. VAN BEMMEL wil ik hier bedanken voor de grote ijver en toewijding, waarmede zij zich in het afgelopen jaar van hun taak hebben gekweten.

De Voorzitter bedankt de heer JEEKEL voor zijn uitvoerige verslag en releveert nog eens de grote hoeveelheid werk, die jaarlijks door de bibliothecaris en zijn medewerkers moet worden verzet om de Bibliotheek naar wens te laten functioneren.

Aan de orde is thans het

Verslag van de Natuurbeschermingscommissie over 1960/61.

dat door de heer W. H. Gravestein is samengesteld.

Dit jaar zou er niets te vermelden zijn, als wij niet juist een schrijven hadden ontvangen van het Hoofd van het R.I.V.O.N. Dit schrijven, gedateerd 27 maart 1961, gaat opnieuw over de Grote Vuurvlinder.

Reeds vorig jaar hadden wij uitgebreide klachten gekregen over het wegvangen, in grote hoeveelheden, van de beschermde *Thersamonia dispar* op de vliegterreinen van de Staatsreservaten.

De heer M. W. CAMPING te Leeuwarden vermeldt, dat in het afgelopen jaar door „bepaalde verzamelaars” weer een grootscheepse actie was opgezet voor het wegvangen van deze soort. Men wist precies wanneer de opzichter vakantie had en de dorpsjeugd werd ingeschakeld en gehonoreerd à raison van f 2.— per gevangen *dispar*! Men verzoekt ons maatregelen te willen nemen om dergelijke immorele handelwijzen te kunnen tegengaan. Wanneer het leden van onze vereniging betreft, die hiervoor verantwoordelijk te stellen zijn, zouden wij nu toch wel gaarne namen horen!

Na een discussie omtrent dit onderwerp volgt de vaststelling van de plaats waar de volgende Lentevergadering zal worden gehouden. Gekozen wordt wederom Utrecht.

Hierna is aan de orde de verkiezing van een President, in verband met het periodiek aftreden van de heer G. BARENDRECHT, die ingevolge onze Wet niet herkiesbaar is. Het Bestuur had het volgende dubbeltal gesteld:

1. J. VAN DER VECHT
2. G. KRUSEMAN.

Andere kandidaten zijn niet aan het Bestuur opgegeven. Bij de stemming verkrijgt de heer VAN DER VECHT 29 stemmen en de heer KRUSEMAN 3 stemmen, terwijl er 1 blanco stem is, zodat eerstgenoemde is gekozen. De nieuwe president zal de bijeenkomst voorzitten na afloop van het huishoudelijke gedeelte.

Thans volgt de verkiezing van 3 leden van de Redactiecommissie in verband met het periodiek aftreden van de heren P. CHRYSANTHUS, A. DIAKONOFF en L. G. E. KALSHOVEN, die zich allen herkiesbaar hebben gesteld. Zij worden met algemene stemmen herkozen en de Voorzitter spreekt zijn voldoening uit, dat deze drie heren weer voor een nieuwe periode bereid zijn hun krachten in te zetten bij het omvangrijke werk van de redactie onzer tijdschriften.

Als volgend punt staat op de agenda de benoeming van een erelid. Het Bestuur wil hiervoor voordragen de heer C. J. M. WILLEMSE te Eyselshoven, onze Nederlandse orthopteroloog. De heer WILLEMSE heeft zich tientallen jaren lang op zeer verdienstelijke wijze met de internationale studie der orthopterologie bezig gehouden en heeft daardoor mede aan onze Vereniging en aan Nederland een grote bekendheid in het buitenland gegeven. Met een hartelijk applaus betuigen de aanwezigen hun instemming. Daar de heer WILLEMSE om gezondheidsredenen niet ter vergadering aanwezig is, wordt hij telegrafisch van zijn benoeming in kennis gesteld.

Bij de rondvraag neemt de Voorzitter, de heer Barendrecht, voor het laatst het woord in verband met zijn aftreden als President der Vereniging. Hij heet de heer VAN DER VECHT welkom in het Bestuur en hoopt, dat deze in prettige samenwerking met de overige bestuursleden zijn taak in de N.E.V. zal mogen vervullen. Hij bedankt alle leden voor het vertrouwen, dat zij steeds in hem hebben getoond.

De Secretaris, de heer Van Eyndhoven, spreekt hierna enige woorden tot de aftredende President om hem namens allen te bedanken voor de goede samen-

werking in het Bestuur en voor al datgene, wat hij in de loop van 6 jaar voor het welzijn van de Vereniging heeft verricht.

De heer **Van der Vecht** dankt nu de aanwezigen voor het in hem gestelde vertrouwen en richt zich dan tot de heer **BARENDRECHT**, wie hij namens de leden waardering betuigt voor de voortreffelijke wijze, waarop deze zich in de afgelopen jaren van zijn taak als voorzitter heeft gekweten, hetgeen door de vergadering met een krachtig applaus wordt ondersteund.

Vervolgens wijst de nieuwe President op twee aspecten van de Vereniging, die hij bijzonder belangrijk vindt. Daar is in de eerste plaats het feit, dat ondanks de toeneming van het aantal beroepsentomologen de Vereniging nog voor een zeer groot deel bestaat uit mensen, die zich naast hun dagelijks werk op ander gebied met de studie van de entomologie bezig houden. Ter gelegenheid van het eeuwfeest, nu 16 jaar geleden, zei **MAC GILLAVRY**: „Laat onze Vereniging zorgen dat zij steeds voor amateur-entomologen een aantrekkingspunt blijft, zoals dat tot nu toe het geval was.” Spr. is ten volle doordrongen van de betekenis van het werk, dat door deze groep leden, vaak met grote opofferingen, wordt verricht en zal gaarne medewerken aan het nastreven van dit doel.

In de tweede plaats is van belang, dat de Vereniging er tot dusver in geslaagd is zich aan te passen aan de groei van de entomologie, die vooral in de laatste decennia is gekenmerkt door snelle ontwikkeling van de „beroeps-entomologie”, gepaard gaande met toenemende specialisatie. Daar is enerzijds de enorme uitbreiding van de toegepaste entomologie met haar vele richtingen van onderzoek, anderzijds de groeiende belangstelling voor het insect als object van onderzoek omtrent algemene biologische problemen (erfelijkheid, oecologie, ethologie, etc.). Spr. hoopt ertoe te kunnen bijdragen, dat de N.E.V. voor onderzoekers van al deze richtingen het entomologische centrum zal blijven, dat zij steeds geweest is en doet een beroep op de leden daaraan mede te werken, o.a. door het ontwikkelen van belangstelling voor het werk van anderen.

Tenslotte zegt spr., dat hij weet bij zijn werk gesteund te zullen worden door een groep enthousiaste en ervaren bestuursleden en dat ook in de toekomst het bestuur zal blijven openstaan voor suggesties en opbouwende kritiek van de leden.

Aangezien niemand verder het woord verlangt, wordt overgegaan tot de

WETENSCHAPPELIJKE MEDEDELINGEN

thans onder voorzitterschap van de heer **J. VAN DER VECHT**. De volgende sprekers voeren hierbij het woord:

- J. VAN DER VECHT: Film over de nestbouw en proviandering van de mediterrane wesp *Eumenes arbustorum* (Hym.).
- J. VAN DER VECHT: Verslag met lichtbeelden over het XIe Internationale Congres van Entomologie te Wenen en de congresexcursie naar de Neusiedler See.
- J. T. WIEBES: Indomaleise soorten van *Ceratosolen* Mayr, Chalcidoidea welke van belang zijn bij de biologie van vijgebomen (*Ficus*) (Hym.).
- G. L. VAN EYNDHOVEN: Over het voorkomen van de duiveteek *Argas columbarum* (Shaw 1793) (= *Argas reflexus* (Fabr. 1794)) in Nederland (Acar., Ixod.).
- G. L. VAN EYNDHOVEN: Over het voorkomen van Acari in de tympanaalorganen van Lepidoptera.
- D. HILLE RIS LAMBERS: Intercontinentale verplaatsing van insecten.

J. H. G. TICHELER: Het optreden van vliegspierdegeneratie bij de koffiebessenboorder *Stephanoderes hampei* Ferr. (Col.).

Hiermede is het wetenschappelijk gedeelte van deze bijeenkomst geëindigd. De Voorzitter sluit thans de vergadering onder dankzegging aan de Sprekers voor hun bijdragen.

Amsterdam, Zeeburgerdijk 21.

Angelloze bijen (Meliponidae) voorkomende in Suriname

door

A. REYNE

De soorten, die in de oudere literatuur vermeld worden, bv. door FERMIN (1769), BANKROFT (1782), en KAPPLER (1887), en ook die in de Encyclopaedie van Ned. West-Indië (1914/17), zijn moeilijk of niet te identificeren.

SCHULZ (1904) noemt enkele soorten uit Suriname, verzameld door MICHAELIS, DUCKE (1925) een aantal soorten, die zich in het Museu Paulista te Sao Paulo bevinden (de verzamelaar wordt niet vermeld). SCHWARZ (1932, 1938, 1940, 1948) vermeldt de soorten, die in 1927 door de Cornell University Expedition in Suriname verzameld zijn. Het materiaal, dat ik zelf in 1924 naar het U.S. National Museum te Washington zond, werd deels gedetermineerd door F. E. LUTZ van het American Museum of Natural History te New York. Het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden bezit Meliponidae uit Suriname, verzameld door Dr. D. C. GEIJSKES in de jaren 1939—1949. Deze werden gedetermineerd door J. S. MOURE tijdens zijn bezoek aan het Museum te Leiden. Pater MOURE C.M.F., professor in de zoölogie te Curitiba (Brazilië), is een bekend specialist in de Meliponidae. Een opgave van zijn determinaties en van de vindplaatsen dank ik aan Dr. J. VAN DER VECHT. De Meliponidae in het Zoölogisch Museum te Amsterdam, die de heer D. PIET in 1950/51 in Suriname verzamelde, werden met behulp van bovengenoemde publicaties van SCHWARZ gedetermineerd door Dr. G. KRUSEMAN. VAN DINTHER (1960) noemt enige soorten, gedetermineerd door K. V. KROMBEIN van het U.S. National Museum.

De hier onder gebezigde nomenclatuur is die uit de genoemde publicaties van SCHWARZ. MOURE (1950, 1958, 1960) heeft deze nomenclatuur in verschillende opzichten weer gewijzigd. Volgens Dr. J. VAN DER VECHT is MOURE bezig met een revisie van de Meliponidae*).

1) *Melipona interrupta oblitescens* Ckll. Volgens SCHWARZ (1932) door de Cornell Univ. Expedition verzameld te Paramaribo, plantage St. Barbara (Suriname-rivier), Ongelijk (Para-rivier) en Moengo (Cottica-rivier). De exemplaren

*) Prof. MOURE berichtte mij onlangs, dat hij thans bezig is met een collectie Meliponidae van Dr. GEIJSKES te bewerken, waarbij zich enige nieuwe soorten en ondersoorten bevinden. In deze brief noemt hij ook de synoniemen van de door FABRICIUS beschreven soorten, wiens typen hij in Kopenhagen onderzocht heeft. MOURE heeft zijn studie over FABRICIUS' typen gepubliceerd in *Studia Entomologica* (Rio de Janeiro), 3: 97—160 (december 1960), maar dit tijdschrift is in Nederland niet aanwezig. De opgaven van MOURE (in litt. 27.II. 1961) zijn, nadat het manuscript reeds ingeleverd was, nog in de tekst verwerkt.